Függő - repülőhal alakú

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	6826
Alkotó:	Tarján (Huber), Oszkár (1975 - 1933)
Készítés ideje:	1904 KÖRÜL
Készítés helye:	Budapest
Jelzés:	jelzetlen
Anyag:	arany (20 karátos)
Technika:	a jour zománc
Méretek:	szélesség: 7 cm magasság: 7,3 cm súly: 23,8 g

A hazai ötvösségben tervezőként és kivitelezőként egyaránt kiemelkedő szintet képviselő Tarján (Huber) Oszkár müncheni és párizsi tanulmányútja betetőzéseként Párizsban egy élvonalbeli ékszerész, René Lalique tanítványaként közvetlenül tanulmányozhatta az art nouveau irányzatait. Ez későbbi tevékenysége során egyik fő ihlető forrása maradt, ám hazai és nemzetközi sikereit mégis elsősorban magyaros ízű, autonóm irányt képviselő munkáival érte el. Az áttörést e tekintetben az 1902-es torinói Nemzetközi Iparművészeti Kiállításon nyert aranyérme hozta.

A háromszöges elrendezésű, lemezből fűrészelt, áttört függő repülő hal ábrázolata sávos háttér előtt "szárnyaival" a kereten túlnyúlva jelenik meg. A vízfelületet imitáló sávokat színtelen, a hal testének pikkelymezőit kékes és zöldes, szemét vörös zománcok töltik ki.

Az ékszer eredetileg a hozzátartozó láncra akasztva alkotott egészet, a keret alsó részének íves kinyúlását pedig vélhetően a násfákon megszokott gyöngy-csüngő számára tervezte a művész. Ezek azonban már az Iparművészeti Múzeum 1904-es Karácsonyi Tárlatán sem szerepeltek az ékszeren.

E kompozícióval Tarján művészetének másik iránya tárul elénk: a szecesszió korában is népszerű japán ábrázolási hagyományokból merít, illetve párizsi mesterének, René Lalique-nak konkrét műveiből. (Ld.: *Art et Décoration*, V. /1898/ p. 170. - ld. itt).

Irodalom

- *A mi szecessziónk. A kiállított műtárgyak jegyzéke*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2018. - Nr. 28.
- Szerk.: Gálos Miklós, Csenkey Éva: *A szecesszió mesterei az Iparművészeti Múzeumban*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 3.11 (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 3.11.
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 128. (Simonyi István)
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fém 27.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.178 (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/102.
- Szerk.: Vadas József: Tarján (Huber) Oszkár szecessziós ékszerei. *Ars Decorativa 12*, 1992. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 134. (Prékopa Ágnes)
- szerző: Prékopa Ágnes: *Európai zománcművesség a középkortól a szecesszióig. Válogatás az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1991. - Nr. 101.
- Szerk.: Fittler Kamill: A karácsonyi kiállítás. *Magyar Iparművészet VIII. évfolyam*, 8. (1905). Magyar Iparművészeti Társulat, Budapest, 1905. - 1-28. (Éber László)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

